

Medlemsstaternes lovgivning - Slovakiet

Den originale sprogudgave af denne side [sk](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Denne side indeholder oplysninger om retssystemet i Slovakiet. Se webstedet om retsorden – Slovakiet på [det europæiske retlige netværk: retsorden for civilret](#).

Retskilder

Retsforskrifter – beskrivelse

Betegnelsen "retskilder" bruges i tre betydninger:

1. retskilder i materiel forstand – materielle retskilder
2. retskilder i epistemologisk forstand – kilder til retlig viden
3. retskilder i formel forstand – formelle retskilder

På grundlag af, hvordan retsregler opstod og den bindende form, de kommer til udtryk i, sonderer man traditionelt mellem følgende retskilder:

- retssædvane
- præcedens (retspraksis)
- lovgivning
- normative kontrakter
- almindelige retsgrundsætninger
- forholdets natur
- relevante bøger, juridisk litteratur og udtalelser fra sagkyndige
- internationale trakter, når disse er indarbejdet korrekt i Den Slovakiske Republiks retsorden.

Hierarki af retsregler

Et af grundprincipperne i den slovakiske retsorden er regelhierarkiet. Det er afgørende at forstå dette principps rette plads i den lovgivningsmæssige praksis og lovgennemførelsen. Regelhierarkiet er imidlertid ikke udelukkende et spørgsmål om en ligefrem logisk forrang eller underordning. Hierarkiet vedrører hele spørgsmålet om **legitim beføjelse** og omfatter også det kategoriske krav om, at en lov kun kan indføres af en instans, der har beføjelser ved lov til at gøre dette – inden for lovens rammer og dens lovgivningsmæssige beføjelser.

Lovgivning klassificeres i henhold til den såkaldte "retskraft". **Retskraft** betegner retsreglernes egenskaber, hvilket betyder, at en lov er underordnet en anden (dvs. en lov med større retskraft), eller når en retsregel er afledt af en lov med større retskraft. I en situation, der er kendetegnet af retsregler med forskellig retskraft, kan en svagere regel ikke stride mod en stærkere, og den stærkere regel kan have forrang over den svagere.

Lovgivning kan indeles hierarkisk med hensyn til retskraft som følger:

Primær lovgivning (love)

- forfatningslove (altid primære)
- love (primære eller afledt af forfatningslove).

Sekundær lovgivning (også benævnt underordnet lovgivning)

- statslige bekendtgørelser – altid sekundære
- retsregler udstedt af centraladministrationen – altid sekundære
- retsregler fra selvstyrende enheders instanser (myndigheder) – primære eller sekundære
- retsregler, der undtagelsesvis udstedes af andre myndigheder end statslige instanser – altid sekundære.

Når en lov i lovgivningssystemet har forrang, betyder det, at alle andre retsregler skal hidrøre fra den pågældende lov, være forenelige med den og ikke være i modstrid med den. Dette betyder i praksis, at hvis en retsregel på et lavere niveau i hierarkiet strider imod en regel højere oppe i hierarkiet, er det sidstnævnte, der skal efterfølges.

Institutionelle rammer

Institutioner med ansvar for at vedtage retsregler

Nedenstående instanser og myndigheder har beføjelser til at vedtage lovgivning (lovgivende instanser):

- Den Slovakiske Republiks nationalråd – forfatningen, forfatningslove, love, internationale traktater, der rangerer højere end love, internationale traktater med samme retskraft som en lov
- Den Slovakiske Republiks regering – statslige bekendtgørelser
- ministerier og andre instanser i centraladministrationen – der gennemfører beslutninger, dekretter og foranstaltninger
- kommunale myndigheder og byforsamlinger – alment gældende bestemmelser
- borgerne (vælgerne) i Den Slovakiske Republik – resultater af en folkeafstemning med retskraft som forfatningslov, resultater af en folkeafstemning med retskraft som en lov
- indbyggerne i en kommune eller en by – resultater af en lokal folkeafstemning med samme retskraft som en alment gældende bekendtgørelse
- kommunale myndigheder og bymyndigheder og instanser i lokalregeringen – alment gældende bekendtgørelser.

Lovgivningsprocessen

Stadier i lovgivningsprocessen:

- fremsættelse af et lovforslag – lovgivningsinitiativ
- debat om lovforslaget
- afstemning (afgørelse om lovforslaget)
- underskrivelse af det vedtagne lovforslag
- bekendtgørelse (offentliggørelse) af loven.

Beslutningsprocessen

Lovgivningsprocessen

Fremsættelse af et lovforslag – lovgivningsinitiativ

I henhold til artikel 87, stk. 1, i lov nr. 460/1992 (Den Slovakiske Republiks forfatning) kan lovforslag fremsættes af følgende:

- udvalg under Den Slovakiske Republiks nationalråd
- medlemmer af Den Slovakiske Republiks nationalråd (også benævnt parlamentsmedlemmer)
- Den Slovakiske Republiks regering.

Fremsatte lovforslag fremlægges opdelt i sektioner sammen med en begrundelse

Drøftelse af lovforslaget

I henhold til forretningsordenen for Den Slovakiske Republiks nationalråd (lov nr. 350/1996) skal lovforslag behandles tre gange:

1. **Førstebehandlingen** omfatter en generel debat om substansen eller det, der betegnes som "**filosofien**" bag lovforslaget. På dette stadium kan der ikke foreslås ændringsforslag eller tilføjelser.

2. **Ved andenbehandlingen** behandles lovforslaget af det eller de udvalg under nationalrådet, som har fået det tildelt. Alle lovforslag skal også til behandling i forfatningsudvalget, især for at sikre at de er **forenelige med den slovakiske forfatning**, forfatningslove, internationale traktater, der er bindende for Den Slovakiske Republik, love og EU-lovgivning. Herefter kan der **foreslås ændringsforslag og forslag til tilføjelser**, og der stemmes om disse, når behandlingen i udvalget er afsluttet. Derfor skal de forskellige synspunkter samles, inden lovforslaget forelægges til drøftelse i Den Slovakiske Republiks nationalråd. Lovforslaget sendes til Den Slovakiske Republiks nationalråd, når **koordinationsudvalget har vedtaget udvalgenes fælles betænkning ved en særlig beslutning**. Denne betænkning fungerer som grundlag for nationalrådets forhandling og afstemning om lovforslaget ved andenbehandlingen.
3. **Tredjebehandlingen** er begrænset til de bestemmelser i lovforslaget, hvortil der blev vedtaget ændringer eller tilføjelser ved andenbehandlingen. Ved tredjebehandlingen kan parlamentets medlemmer kun fremsætte ændringer til lovtekniske fejl samt grammatiske fejl og stavfejl. Forslag til ændringer og tilføjelser, der har til formål at rette op på alle andre typer af fejl, skal fremsættes af mindst 30 medlemmer af det slovakiske nationalråd. Når disse er blevet behandlet, sendes hele lovforslaget til afstemning under ét.

Afstemning (beslutning om lovforslaget)

Loven kan kun vedtages, hvis **mindst halvdelen af de tilstedeværende medlemmer stemmer for den**.

Forfatningen kan kun ændres og enkeltartikler kun ophæves, hvis det vedtages med kvalificeret flertal, hvilket vil sige tre femtedele af medlemmerne af Den Slovakiske Republiks nationalråd (3/5 af 150).

Nationalrådet er beslutningsdygtigt, hvis mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Underskrivelse af det vedtagne lovforslag

Det vedtagne lovforslag underskrives af:

- Den Slovakiske Republiks præsident
- formanden for Den Slovakiske Republiks nationalråd
- Den Slovakiske Republiks premierminister.

Dette trin i proceduren indebærer en kontrol af indholdet, den proceduremæssige korrekthed og det vedtagne lovforslags endelige form. Disse indehavere af de højeste embeder i henhold til forfatningen bekræfter lovens indhold ved deres underskrift.

Præsidenten har ret til at nedlægge et "opsættende veto" og nægte at underskrive et vedtaget lovforslag, hvis han finder indholdet fejlbehæftet. I denne situation skal præsidenten sende det vedtagne lovforslag til fornyet behandling i nationalrådet sammen med sine bemærkninger.

Det returnerede lovforslag gennemgår derefter en anden- og tredjebehandling. På dette tidspunkt kan det slovakiske nationalråd tage hensyn til præsidentens bemærkninger, men dette er ikke obligatorisk. Nationalrådet kan tilsidesætte det "opsættende veto" ved en ny afstemning, og i så tilfælde skal loven bekendtgøres, selv uden præsidentens underskrift.

Bekendtgørelse (offentliggørelse) af lovgivning

Bekendtgørelsen er det sidste stadium i lovgivningsprocessen. Lovgivning, der gælder hele nationen, offentliggøres formelt i Den Slovakiske Republiks lovsamling (*Zbierka zákonov*). Det er det slovakiske justitsministerium, der står for offentliggørelsen.

Ikrafttrædelse

Lovgivning træder i kraft **ved offentliggørelsen**.

I lyset af deres begrænsede geografiske anvendelsesområde opslås lokale retsregler på en officiel opslagstavle i en bestemt periode, normalt 15 dage.

Midler til løsning af mulige konflikter mellem de forskellige retskilder

Lovgivning med mindre retskraft må ikke være i strid med lovgivning med større retskraft.

Lovgivning kan kun ændres eller ophæves ved lovgivning med den samme eller større retskraft.

I praksis er reglen for løsning af konflikter mellem lovgivning, der har den samme retskraft, at et en nyere lov ophæver eller ændrer en ældre lov, eller at en specifik regel ophæver eller ændrer en almen regel.

Den Slovakiske Republiks forfatningsdomstol gennemgår og afsiger dom om, hvorvidt:

- love er i overensstemmelse med forfatningen
- statslige bekendtgørelser og alment gældende retsregler udstedt af ministerier og andre instanser i centraladministrationen er i overensstemmelse med forfatningen, forfatningslove og love
- alment gældende bestemmelser udstedt af selvstyrende enheders instanser er i overensstemmelse med forfatningen og love
- alment gældende retsregler udstedt af lokale instanser i centraladministrationen er i overensstemmelse med forfatningen og anden alment gældende lovgivning
- alment gældende lovgivning er i overensstemmelse med internationale traktater, der er bekendtgjort som foreskrevet i lovgivning om bekendtgørelse.

Hvis forfatningsdomstolen fastslår, at forskellige love er i strid med hinanden, ophører disse love - eller dele af dem eller bestemmelser i dem - med at være gældende. Hvis de instanser, der udarbejdede en sådan lov, ikke bringer den i overensstemmelse med den gældende lovgivning, som har større retskraft, inden for den frist, der følger af afgørelsen, kendes loven - eller dele af den eller bestemmelser i den - ugyldig.

Juridiske databaser

Det slovakiske justitsministeriums JASPI-database

Det slovakiske justitsministeriums [☞ JASPI-database](#) giver adgang til:

- love og anden lovgivning
- konsoliderede udgaver af disse efter hver ændring
- internationale traktater, aftaler og andre retskilder (offentliggjort i Den Slovakiske Republiks lovsamling)
- domstolens juridiske afgørelser og udtalelser (offentliggjort i rapporter (*Zbierka súdnych rozhodnutí*) fra Den Slovakiske Republiks højesteret)
- afgørelser, udtalelser og undersøgelser fra Den Slovakiske Republiks forfatningsdomstol
- udvalgte afgørelser fra regional- og distriktsdomstole
- oplysninger om sagkyndige, oversættere og tolke.

Af andet indhold i JASPI-databasen kan nævnes:

- love og anden lovgivning offentliggjort i Den Slovakiske Republiks lovsamling siden 1945
- ajourførte tekster af vedtagne love, offentlige bekendtgørelser og anden lovgivning
- tekster til udtalelser og afgørelser fra Den Slovakiske Republiks højesteret siden 1961
- dokumenter fra Den Slovakiske Republiks forfatningsdomstol siden oprettelsen af den uafhængige Slovakiske Republik (1. januar 1993)
- udvalgte afgørelser fra regional- og distriktsdomstole
- oplysninger om sagkyndige, oversættere og tolke.

JASPI-databasen er et åbent, ikke-kommercielt system, der skal give borgerne gratis adgang til omfattende juridiske oplysninger om landet. Formålet med projektet er at give hurtig og klar adgang til juridisk information.

Informationssystemet for "lovgivningsproceduren" har to funktionelle applikationer.

1. Den første er applikationen **Udarbejdelse af udkast til lovforslag**, hvis hovedfunktion består i udarbejdelse af udkast til lovforslag, udkast til ændringsforslag og fælles ændringsforslag. Applikationen "Redigering" opretter automatisk strukturerede juridiske dokumenter (XML-struktur) i henhold til den slovakiske regerings godkendte lovgivningsregler. Hvis der er tale om ændringsforslag, kan brugeren ændre direkte i den konsoliderede udgave af det pågældende juridiske dokument (love, statslige bekendtgørelser osv.), hvorefter applikationen automatisk opretter en ændret udgave. En bruger kan gennemse den konsoliderede udgave af et juridisk dokument med ændringsforslagene fremhævet. Slutresultatet er et struktureret XML-dokument. Herefter offentliggøres lovforslaget i Portalen for lovgivningsproceduren i forskellige formater.
2. Portalen **følger lovgivningsprocesserne** for alle typer juridiske dokumenter. Der lægges særlig vægt på tværministeriel høring, der ligeledes omfatter offentlige høringer (alle kan fremsætte bemærkninger). Portalens brugere kan nemt søge efter juridiske dokumenter i henhold til flere forskellige kriterier og kan også få besked pr. e-mail eller RSS-feed, når der foretages

ændringer i lovgivningsfasen, eller der offentliggøres et nyt udkast til forslag inden for deres udvalgte områder. Formålet er at gøre lovgivningsprocessen mere gennemsigtig og tilgængelig for alle.

Tilknyttede links

 [Det slovakiske justitsministeriums lovgivningsportal](#)

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 18/03/2019